

**Uchwała nr IV/17/2006
Rady Miejskiej Gminy Skoki
z dnia 19.12.2006 r.**

w sprawie
przyjęcia „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych” na rok 2007

Na podstawie art. 18 ust. 2, punkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. nr 142, poz. 1591 z 2001 r. z późn. zmianami) oraz w związku z art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. nr 147, poz. 1231 ze zmianami) Rada Miejska Gminy Skoki uchwala co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych” na rok 2007, stanowiący załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2.

Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy w Skokach.

§ 3.

Zobowiązuje się Burmistrza Miasta i Gminy Skoki do złożenia w terminie do dnia 31.03.2008 r. sprawozdania z realizacji niniejszego programu.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Gminy Skoki
Rady Miejskiej Gminy Skoki
Zbigniew Kujawa

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2007

A. WPROWADZENIE

Problemy wynikające z nadużywania alkoholu, będącego czynnikiem szkodliwym dla organizmu, a także powodującego szereg negatywnych oddziaływań społecznych i rodzinnych – mimo podejmowanych wysiłków mających na celu zwiększenie świadomości jego wpływu na wiele aspektów życia - jest nadal zjawiskiem, które dotyczy znacznej grupy Polaków, w tym także mieszkańców gminy Skoki. Bardzo niepokojący jest fakt, że wiek osób używających, a nawet nadużywających alkoholu jest coraz niższy.

Zjawisko to ma istotny wpływ zarówno na poczucie bezpieczeństwa społecznego (wzrasta liczba nieletnich nietrzeźwych sprawców przestępstw, ale również nieletnich nietrzeźwych ofiar), ogólny stan zdrowia młodych Europejczyków, zdolność do konkurencji na coraz bardziej wymagającym rynku pracy, a także na relacje interpersonalne z rówieśnikami i środowiskiem rodzinnym. W opinii ekspertów picie alkoholu jest główną przyczyną zgonów i inwalidztwa osób w wieku 15-21 lat, znacznie przewyższając pod tym względem szkody związane z narkotykami.

Problem ten dotyczy nie tylko Polski. Podczas konferencji Światowej Organizacji Zdrowia w Paryżu w grudniu 1995 roku delegacje rządowe wszystkich krajów europejskich przyjęły The European Charter on Alcohol (Europejską Deklarację w sprawie Alkoholu). Jedną z podstawowych zasad etycznych naszego kontynentu w sprawach związanych z alkoholem, zawarta we wspomnianej Karcie, brzmi:

"Wszystkie dzieci i młodzież mają prawo do wzrastania w środowisku zabezpieczonym przed negatywnymi konsekwencjami picia alkoholu i powinny być chronione przed promowaniem napojów alkoholowych".

W przyjętym przez Radę Ministrów Narodowym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2000-2005 na pierwszym miejscu postawiony został cel -

"Zmniejszenie ilości alkoholu spożywanego przez młodzież".

Te same cele znajdują swój wyraz w uchwalanych corocznie Gminnych Programach Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W realizację tych programów włącza się nie tylko samorząd, ale również budująca się nieustannie lokalna koalicja trzeźwościowa. Łączy ona zainteresowanie i zaangażowanie wielu stron, w tym reprezentantów sfery zdrowia, opieki społecznej, policji, wymiaru sprawiedliwości, czy edukacji. Stworzenie silnej i profesjonalnej koalicji jest niezbędne w obliczu wciąż rosnącej ilości osób uzależnionych. W uzależnieniu bowiem uczestniczy również rodzina i środowisko osoby, której problem dotyczy. Mechanizmy te są nieuniknione, a na skutek tego liczba osób wymagających profesjonalnego wsparcia stale się zwiększa.

Gminne Programy Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przedstawiają zadania własne gminy, wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Obejmują one w szczególności: działania wychowawcze, informacyjne i pomocowe wobec osób uzależnionych i ich rodzin, zapewnienie ochrony i wsparcia ofiarom przemocy domowej, rehabilitację i reintegrację zawodową uzależnionych i bezrobotnych a także szeroko pojętą profilaktykę.

Przyczyny nadużywania alkoholu są wprawdzie bardzo złożone, jednak ich źródeł zawsze należy szukać w sferze psychicznej osoby używającej alkoholu oraz w zaburzonych relacjach rodzinnych. Brak zrozumienia problemów współmałżonka lub dziecka, obawa przed takim niezrozumieniem, niewydolność społeczna i nieporadność życiowa, brak lub utrata zatrudnienia, brak czasu dla rodziny spowodowany często oddaniem całej energii sprawom zawodowym w obawie przed utratą zatrudnienia, wzrost cywilizacyjnego tempa życia i presji to częste przyczyny doprowadzające w konsekwencji do zaburzenia funkcjonowania rodziny i popadania jej członków w różnorakie nałogi.

Jak widać problem alkoholizmu i innych nałogów jest bardzo szeroki i złożony. Lokalne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych starają się więc w miarę możliwości i posiadanych środków poszczególne problemy rozwiązywać.

Niniejszy Program korzysta z wytycznych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz opiera się na Narodowym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Podjęcie tych działań jest wynikiem woli samorządu, odpowiedzialnego za zdrowie mieszkańców, ład i porządek publiczny.

Środki finansowe, przeznaczone na realizację zadań pochodzą z opłat wnoszonych przez podmioty ubiegające się o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych (detal i gastronomia), jako że Ustawodawca określił, iż mogą być one wykorzystane wyłącznie na realizację zadań gminnych programów rozwiązywania problemów uzależnień.

Za prawidłową realizację zadań w gminie odpowiadają wyznaczeni przez Burmistrza:

- Koordynator ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

B. DIAGNOZA PROBLEMU

Zgodnie z obowiązującym w Polsce systemem diagnostycznym, Międzynarodową Klasyfikacją Chorób, Urazów i Przyczyn Zgonów – Edycja X (ICD X), uzależnienie od alkoholu identyfikowane jest jako zespół właściwości fizjologicznych, emocjonalnych, behawioralnych i poznawczych, które pojawiają się w wyniku wieloletniego używania alkoholu (kod F 10.2). Właściwości te, po próbie abstynencji, mogą wywołać nawrót choroby. Zatem uzależnienie od alkoholu jest chorobą bio-psycho-społeczną.

Opierając się na wynikach analiz przeprowadzonych w celach konstruowania programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych z lat ubiegłych należy stwierdzić, że na terenie miasta i gminy Skoki żyje około 240 osób cierpiących z powodu choroby alkoholowej. Blisko 480 osób to dorosłe osoby współuzależnione. Podobną liczbę stanowią dzieci żyjące w rodzinach dotkniętych alkoholizmem. Średnio 720 osób pije w sposób szkodliwy dla zdrowia. Wynika z tego, że około 1.920 osób należy do grupy tzw. ryzyka i wymaga podejmowania przez samorząd terytorialny odpowiednich wobec nich działań oraz wytyczania strategii, które będą zwiększać niesienie pomocy psychospołecznej, prawnej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej.

Z uwagi na fakt występowania na terenie gminy dużego bezrobocia oraz to, że osoby pozostające bez pracy przez długi okres czasu są bardzo narażone na różnorakie patologie

społeczne, tym bardziej zasadne jest szukanie rozwiązań zapobiegających szerzeniu się zachowań destruktywnych wśród społeczności lokalnej.

Ośrodek Pomocy Społecznej udziela corocznie pomocy finansowej i rzeczowej wielu osobom z tereny Gminy Skoki. Są to głównie właśnie ludzie pozostający bez pracy, bądź otrzymujący wynagrodzenie nie wystarczające do zaspokojenia podstawowych potrzeb materialnych wszystkich członków posiadanej rodziny.

OPS udziela pomocy w formie zasiłków stałych, okresowych, celowych, pomocy w naturze (obiady dla dzieci z rodzin ubogich), usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, świadczeń rodzinnych (zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, zaliczki alimentacyjne), wypłat dodatków mieszkaniowych.

Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpływa każdego roku średnio 40 wniosków o zobowiązanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego. W roku 2006 były to wnioski składane głównie przez policję, pracowników socjalnych, prokuraturę, kuratorów sądowych i rodziny osób uzależnionych.

Część z nich jest pozytywnie załatwiana i osoby z chorobą alkoholową dobrowolnie podejmują leczenie odwykowe, jednakże w roku ubiegłym do biegłych sądowych skierowano 8 spraw o wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia w celu późniejszego skierowania spraw do Sądu Rejonowego w Wągrowcu.

Komisariat Policji wielokrotnie zwraca się do GKRPA o podjęcie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób nie tylko nadużywających alkoholu ale również będących sprawcami przemocy domowej bądź sprawcami różnych wykroczeń i przestępstw (w tym drogowych).

C. PRIORYTETY WYZNACZAJĄCE ZADANIA Z ZAKRESU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2007

- zapobieganie sięganiu po alkohol przez dzieci i młodzież;
- zwiększenie oferty działań promujących zdrowy styl życia wśród społeczności lokalnej;
- zwiększenie wiedzy mieszkańców miasta i gminy Skoki na temat środków psychoaktywnych;
- zwiększenie kompetencji osób zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie miasta i gminy Skoki;
- zmniejszenie szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych piciem alkoholu,
- zmniejszenie szkód związanych z przemocą w rodzinie.

D. SZCZEGÓŁOWE ZADANIA PROGRAMU I SPOSÓB REALIZACJI

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką uzależnień i zapobieganiem alkoholizmowi oraz przemocy w rodzinie należy do zadań własnych gminy i w roku 2007 obejmować będzie:

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu poprzez:

1. Analizę i diagnozowanie problemów alkoholowych występujących na terenie miasta i gminy.
2. Prowadzenie Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego dla osób uzależnionych.
3. Motywowanie osób mających problemy z uzależnieniem od alkoholu oraz innych środków psychoaktywnych do podjęcia leczenia odwykowego.
4. Współpracę z Ośrodkami Zdrowia „Falco” i „Hipokrates” w Skokach.

5. Współpracę z Poradniami Leczenia Uzależnień w Wągrowcu i Poznaniu.
6. Współpracę z Sądem Rejonowym w Wągrowcu, Prokuraturą Rejonową w Wągrowcu, kuratorami zawodowymi i społecznymi, Komisariatem Policji w Skokach, Komendą Powiatową Policji w Wągrowcu.
7. Współpracę z Wojewódzkim Szpitalem dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Gnieźnie oraz Zakładem Uzależnień w Charcicach.
8. Wspomaganie działalności grupy samopomocowej AA „Mariola” m. in. poprzez udostępnienie lokalu przy Placu Powstańców Wlkp.
9. Organizowanie pomocy specjalistycznej dla osób uzależnionych przed i po przebytej terapii odwykowej.
10. Współpracę z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Skokach w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o zatrudnieniu socjalnym.
11. Rozpowszechnianie informacji o prowadzonej działalności psychologicznej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej przez media lokalne, ulotki, tablice ogłoszeniowe, Kościół Katolicki itp.
12. Uzupełnianie wyposażenia lokalu przy Placu Powstańców Wlkp. w sprzęt komputerowy niezbędny do prowadzenia dokumentacji Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w pomoce i sprzęt konieczny do prowadzenia zajęć informacyjno – edukacyjnych i rehabilitacyjnych oraz terapeutycznych itp.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

1. Prowadzenie Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego dla osób żyjących w rodzinie z problemem alkoholowym oraz ofiar przemocy domowej(dorosłych i dzieci).
2. Wspomaganie działalności grupy wsparcia dla kobiet.
3. Wspomaganie działalności grupy wsparcia dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym „Szczęśliwe dzieciństwo” działającej przy Szkole Podstawowej w Skokach.
4. Organizowanie szkoleń dla osób zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych i pracujących z alkoholikami (głównie lekarzy pierwszego kontaktu z zakresu stosowania metod wczesnej diagnozy i krótkiej interwencji oraz zapobiegania szkodom zdrowotnym powstałym w wyniku ryzykownego i szkodliwego używania alkoholu m. in. przez kobiety ciężarne).
5. Zakup sprzętu i materiałów edukacyjnych do wykorzystania w grupach wsparcia.
6. Dofinansowywanie pobytu dzieci z rodzin z problemem alkoholowym na obozach i koloniach letnich oraz zimowych.
7. Wzmocnienie działań służących zwiększeniu aktywności przedstawicieli Policji i pracowników socjalnych na rzecz ochrony rodzin przed przemocą m. in. poprzez organizowanie szkoleń i porad, zakup materiałów edukacyjnych i informacyjnych.
8. Wspomaganie bibliotek szkolnych w zakresie zakupu podręczników dla dzieci z rodzin z problemem uzależnień oraz rodzin przemocowych dotkniętych ubóstwem.
9. Tworzenie (w tym modernizacja pomieszczeń), wspieranie i finansowanie działalności świetlic środowiskowych na terenie gminy.
10. Dofinansowywanie szkoleń osobom pracującym w świetlicach środowiskowych w zakresie zdobywania kwalifikacji i umiejętności do pracy z dziećmi i młodzieżą.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych:

1. Dofinansowywanie szkoleń dla nauczycieli, psychologów i pedagogów w zakresie zdobywania kwalifikacji do organizowania i prowadzenia na terenie szkół i innych placówek oświatowo – wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz programów edukacyjnych dla rodziców (szkoleń dla tzw. realizatorów programów).
2. Finansowanie zakupu programów profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży i rodziców.
3. Dofinansowywanie działalności organizacji i instytucji promujących zdrowy styl życia wśród społeczności lokalnej m. in. poprzez sport, zajęcia edukacyjne i artystyczne, organizację imprez o charakterze profilaktycznym, podejmowanie działań o charakterze prewencyjnym, prowadzenie lokalnych kampanii związanych z zagrożeniami wynikającymi z nietrzeźwości kierowców itp..
4. Współorganizowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży – tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymywania się od sięgania po środki psychoaktywne (wycieczki, konkursy, festyny, koncerty itp.)
5. Podejmowanie zadań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców i bezpieczeństwa w miejscu publicznym.
6. Prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
7. Wspomaganie inicjatyw promujących zdrowy styl życia wśród grupy tzw. ryzyka (np. organizacji zabawy integracyjno – trzeźwościowej, pikniku dla rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, wyjazdów na spotkania ruchów trzeźwościowych itp.).

IV. Prowadzenie działań związanych z wydawaniem i cofaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych poprzez:

1. Opiniowanie wniosków dotyczących uzyskiwania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych odnośnie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej Gminy Skoki.
2. Współpracę zespołu dokującego kontroli przestrzegania prawa w zakresie obrotu napojami alkoholowymi oraz przestrzegania zasad korzystania z zezwoleń z Komisariatem Policji w Skokach.

V. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez:

1. Współpracę z:
  - a/ Stowarzyszeniem Wspierania Dziecka i Rodziny „ Alia” w Antoniewie,
  - b/ Fundacją „ Pomoc Dzieciom Wiejskim „ w Bliżycach,
  - c/ Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Skokach,
  - d/ Parafiami na terenie miasta i gminy Skoki,
  - e/ Komisariatem Policji w Skokach,
  - f/ Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wągrowcu,

- g/ Szkołami,
h/ Stowarzyszeniami abstynenckimi
i innymi organizacjami oraz instytucjami w zakresie realizacji przez nie zadań
związanych z zapobieganiem uzależnieniom wśród społeczności lokalnej.

**VI. Organizowanie pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych w Skokach poprzez:**

1. Zapewnienie warunków lokalowych, sprzętowych i materiałowo – technicznych do działalności.
2. Określenie członkom Komisji za udział w jej w pracach wynagrodzenia w wysokości 240, – zł brutto miesięcznie.
Podstawą wypłacenia należności jest podpis członka Komisji na liście obecności z poszczególnych posiedzeń.
W przypadku nieobecności członka Komisji na posiedzeniu, wynagrodzenie umniejsza się proporcjonalnie do ilości posiedzeń odbytych w danym miesiącu.
3. Finansowanie udziału w szkoleniach i konferencjach zwiększających kompetencje członków Komisji organizowanych przez różne instytucje zajmujące się rozwiązywaniem problemów uzależnień i przemocy w rodzinie oraz konferencji i szkoleń przez Komisję organizowanych.
4. Zapewnienie zwrotu kosztów podróży w związku z wykonywaniem zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz obowiązujących w tym zakresie ustaw na zasadach określonych rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 roku w sprawie wysokości i warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz.U. z 2002 r. Nr 236 poz. 1990).
5. Finansowanie uczestnictwa w realizacji działań regionalnych, krajowych i zadań wynikłych w ciągu roku kalendarzowego.